

z Wiedu, ale i jeho svržení a vyhlášení republiky. V tomto svazku nalezneme též informace o politické kariéře Ahmeda Zoga od pozice jednoho z mnoha lokálních vůdců (*bajraktarů*) po převzetí prezidentského úřadu a následnou korunovaci. Ve stále frekventovanějších zprávách o různých italsko-albánských jednáních a projektech můžeme zhruba od poloviny dvacátých let sledovat rostoucí vliv Itálie na vnitropolitický vývoj v zemi, který vyvrcholil italskou okupací Albánie během druhé světové války, pojednané ve druhém svazku. Léta 1908–12 jsou popsána velmi stručně, doba po vyhlášení nezávislosti je zase probrána relativně podrobně.

Druhý svazek Pearsonovy kroniky velmi detailně popisuje průběh druhé světové války na albánském území. Zaobírá se jednotlivými bojovými operacemi, diplomatickými jednáními, které se týkaly Albánie, i různými kroky všech tří albánských vlád (italské a později německé okupační správy, neuznané exilové vlády krále Zoga a Hoxhovy partyzánské vlády, kontrolující nemalou část albánského území). Tento svazek je výrazně podrobnější než ostatní dva, snad proto, že v britském tisku (který je Pearsonovým hlavním zdrojem informací) byla albánská témata probírána častěji než jindy. Lze říci, že se zde nachází nějaký záznam pro téměř každý den popisovaného období.

Závěrečný díl se zabývá lety 1946 až 1998. Popisuje všech pět fází albánského komunismu (doby jugoslávské, sovětské a čínské hegemonie, období izolace na sklonku Hoxhovy vlády a postupné „tání“ za vlády jeho nástupce Ramize Aliji), pád komunistického režimu a vývoj v období transformace během pravicových vlád z let 1992–97, krizi z roku 1997 a nástup socialistů k moci. Období čtyřicátých až padesátých let je popsáno relativně podrobně (na úrovni větší části prvního dílu), doba od roztržky se SSSR (1961) je pojednána spíše zběžně.

Knihu nelze číst jako syntetický výklad moderních albánských dějin; poslouží spíše jako referenční příručka pro vyhledání informací ke konkrétnímu období či události. A lze říci, že navzdory někdy kolísavé míře podrobnosti popisu je tato práce pro badatele v oblasti moderních albánských dějin velmi cennou pomůckou.

Kamil Píkal

Aniščenko, O. A. *Slovar' ruskogo škol'nogo žargona XIX veka*. Moskva: ELPIS, 2007. 363 s.

Jak vypovídá již název, slovník obsahuje výrazy používané v 19. století mezi žáky a studenty ruských škol, gymnázií a dalších vzdělávacích institucí. Autorka, docentka katedry ruského jazyka a literatury Kokšetauské státní univerzity v Kazachstánu, začala, jak sama uvádí, pracovat na slovníku již v 80. letech 20. století

během svých aspirantských studií na Moskevské pedagogické státní univerzitě. Hlavními zdroji informací pro ni byly monografie, životopisy a další publikace významných autorů, tzv. klasiků 19. století, kteří realisticky popisují období studia svých hrdinů. Jedná se o autory, jako byli například K. Čukovskij, A. Kuprin, V. Dal', N. Gogol' a mnoho dalších.

Slovník obsahuje základní pojmy žargonu zahrnující nejen přezdívky žáků/studentů, učitelů a profesorů, nýbrž i činností, které byly specifické pro dané období jako například tresty, hry, zkoušení apod. Práce by tak mimo jiné mohla posloužit ke srovnání školního žargonu v minulosti a současnosti a dokreslit rozdíly a podobnosti současné a minulé doby.

Na začátku své práce autorka vysvětluje strukturu slovníku a jednotlivých hesel, která jsou řazena abecedně. Ve struktuře hesla je nejdříve uvedeno samotné slovo, potom následuje jeho interpretace, gramatické charakteristiky, také pramen a doba a místo používání výrazu, v některých případech je přidán i historicko-kulturní komentář, vysvětlující význam již dávno nebo řídce používaných pojmů. Nedílnou součástí každého hesla jsou i příklady používání příslušného výrazu, což ilustruje i okolnosti a funkce jeho výskytu.

Na konci práce nechybí seznam zkratk a rejstřík hesel, dále pak seznam synonymických řad. Jejich prostřednictvím je ke každému z typických školních výrazů (například maturita, student, žák) přiřazen jeden nebo více pojmů z žargonu. Následuje seznam literatury, který je rozdělen na tři části, z nichž první zachycuje beletristickou, memoárovou a publicistickou tvorbu, druhý odbornou literaturu a třetí využitelné slovníky. Součástí knihy je i přiměřené množství ilustrací.

Kristina Osipova

Bafoil, François. ***Europe centrale et orientale: Mondialisation, européanisation et changement social***. Paris: Presses de Sciences Po, 2006. 567 s.

Autor monografie, francouzský sociolog François Bafoil, se specializuje na sociologii komunismu a postkomunismu. To se odráží i v jeho práci *Europe centrale et orientale: Mondialisation, européanisation et changement social*, v níž si klade za cíl postihnout politické a sociální změny ve střední a východní Evropě po roce 1989. Monografie pokrývá čtyři skupiny zemí, z nichž všechny jsou dnes členy Evropské Unie: pobaltské státy (Estonsko, Lotyšsko, Litva), „středovýchodní Evropu“ (Polsko, Česká republika, Slovensko, Maďarsko), balkánské země (Rumunsko, Bulharsko) a bývalou NDR. Země bývalé Jugoslávie a bývalé sovětské republiky (s výjimkou pobaltských států) tedy nejsou do této práce zahrnuty.